

SAR propune UN GUVERN CU 13 MINIȘTRI

- √ Ieftin
- √ Eficient
- √ Coerent
- √ Profesional
- √ Greu de influențat de interese speciale
- √ European

	Actual	Propus*
Finanțe	X	X
Afaceri externe	X	X
Apărare	X	X
Interne	X	X
Justiție	X	X
Sănătate	X	X
Muncă-protecție socială	X	X
Agricultură	X	(X)
Mediu	X	
Industrie	X	(X)
Privatizare (APAPS)	X	
Cultură	X	
Educație. Știință	Xx	X
Tineret-sport	X	
Transporturi/lucrări publice	X	X
Comunicații. IT	X	
IMM	X	
Turism	X	
Secretariat gen. (Cancelarie)	X	
Integrare UE. Negocieri	Xx	X
Dezvoltare-prognoză	X	
Administrație publică	X	(X)
Relația cu Parlamentul	X	
Speaker/Informații publice	X	
TOTAL	26	13

*Detalii în pagina 4

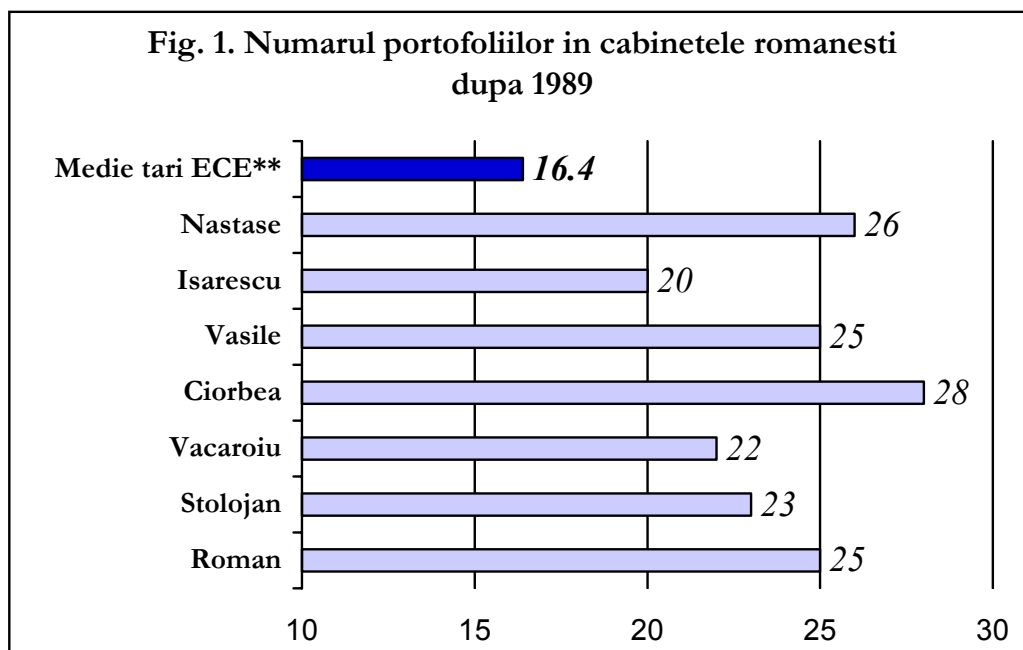
România are în momentul de față un cabinet supradimensionat, cu cel mai mare număr de portofolii ministeriale între țările candidate la aderarea la UE (vezi Fig. 1). Acest lucru este adevărat pentru mai toate guvernele de după 1989.

Fragmentarea excesivă reduce eficiența ședințelor de guvern, deoarece e greu să se dezbată în asemenea formulă strategii relevante. Numeroasele ministere și agenții nu produc asemenea strategii integrate pentru anume sector sau politică, ci concurează între ele pentru atenția publică, resurse și pentru a aduce în plen detalii din propria agendă.

Sunt prea multe **ministere de linie** al căror obiect de activitate este fie prost definit (IT, Cultură), fie decalat față de realitățile actuale ale tranziției (Industria, Turism), fie irelevant (Tineret/Sport).

Dar în special sunt prea multe **portofolii de coordonare** (vezi Fig. 2) care ar trebui să organizeze (sau să reformeze) activitatea celorlalte (Administrație publică, Relația cu Parlamentul, Secretariatul general, Dezvoltare-prognoză, Integrare europeană). În aceste condiții chiar “coordonarea coordonării” devine o sarcină dificilă. >>

Alte rapoarte asupra guvernării produse de SAR, studii de politici publice și opinie publică, precum și revista de științe politice PolSci se pot găsi la www.sar.org.ro

**Estonia, Letonia, Lituania, Polonia, Cehia, Slovacia, Ungaria, Slovenia, Bulgaria

>> Aceasta cu atât mai mult cu cât ministerele și alte agenții centrale au fost foarte instabile în timp, apărând și dispărând cu mare rapiditate. Consecința imediată a acestei **fluidități** este că memoria instituțională a acestor organizații se pierde, ca și continuitatea programelor, personalului și documentelor care ar fi putut duce în timp la o îmbunătățire a performanțelor lor administrative. Cel mai bun exemplu aici îl reprezintă lipsa coordonării economice. În ultimii cinci-șase ani am asistat la un adevărat carusel: ministere ale Privatizării, Reformei, Economiei, Dezvoltării și Prognozei, înființate, desființate și reînființate înainte ca angajații lor să se lămurească prea bine care le sunt atribuțiile. De asemenea, în anumite domenii există **suprapuneri de atribuții** care fac răspunderea neclară și duc la o păguboasă concurență între instituții pentru “stăpânirea” unui domeniu.

Problema fundamentală la noi e una de viziune: dacă ceva e considerat important (turismul, întreprinderile mici și mijlocii, tehnologia informației) atunci este înființat rapid un minister ca să se ocupe de acel ceva. Nu se face o analiză serioasă (1) dacă statul poate într-adevăr să intervină în acel sector cu rezultate pozitive, înființând o agenție publică, sau mai bine lasă lucrurile în voia lor, și (2) în caz că poate, atunci dacă nu cumva există deja alte mecanisme de intervenție publică (de exemplu, pârghii fiscale) evitându-se astfel duplicarea instituțiilor.

În materie de coordonare, se face greșeala de a crea ministere care trebuie să le reformeze pe celelalte (ex. Administrație Publică), fără să se precizeze care sunt instrumentele pe care le are un ministru pentru a-i aduce la ordine pe colegii săi – cel mai adesea, acestea nu există.

Fig. 2. Structura cabinetelor din România și din alte 9 țări asociate sau membre UE

Ministere		ROMANIA Nastase	ROMANIA Isarescu	UNGARIA	CEHIA	BULGARIA	POLONIA	ESTONIA	LITUANIA	FINLANDA	FRANȚA
a) Linie	Finanțe	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
	Externe	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Xx ⁶
	Apărare	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Interne	X	X	X	X	X	X ⁴	X	X	X	X
	Justiție	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Sănătate	X	X	X	X	X	X		X	X	X
	Muncă-protecție socială	X	X	Xx	X	X		X	X	X	X
	Agricultură	X	X	X ¹	X	X	X ¹	X	X	X	X
	Industria-comerț	X	X		X	X ²				X	
	Mediu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Cultură	X	X	X	X	X	X	X	X		X ⁷
	Educație-știință	Xx	X	X	X	X	Xx	X	X	X	Xx ⁸
	Tineret-sport	X	X	X		X					X
	Transporturi	X	X		X	X			X	X	X
	Lucrări publice		X								
	Comunicații. IT	X		X	X						
	Intreprinderi mici și mijlocii	X									
	Turism	X									
Minorități		X						X			
b) Coordonare	Premier	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
	Secretariat, cancelarie	X	X	X							
Economie - Dezvoltare	Coordonare economică		X	X		X	X ⁵	X	X		X ⁹
	Privatizare	X									
	Integrare UE. Negocieri	Xx		X		X					
	Dezvoltare. Prognoză	X									
Administrativ	Dezv regională-locală				X	X		X			
	Administrație publ.	X	X			X ³					X
	Reforme instituționale										
	Relat. cu Parlamentul	X									
	Speaker. Informații publice	X									
Nr. portofolii (incluzând premierul)		27	20	18	16	19	13	14	14	13	18

1. Agricultură și dezvoltare rurală
2. Ministerul Energiei și Resurselor Energetice
3. Ministerul Funcției Publice
4. Interne și administrație
5. Super minister al Economiei, Muncii și Protecției Sociale

6. Ministru pentru UE
7. Cultura și Comunicații
8. Portofoliu separat pentru Cercetare
9. Super-minister al economiei, finanțelor și industriei

Ce se întâmplă cu atribuțiile portofoliilor desființate

Mediu	Fuzionează cu Agricultură, accentul rămâne pe mediu, păduri, ape și protecția acestor resurse naturale; actualmente Agricultură nu este capabilă să administreze programe de dezvoltare rurală tip UE.
Industrie	Fuzionează cu APAPS în vederea încheierii privatizării, inclusiv în regiile și companiile subordonate astăzi Industriilor.
Cultură	În forma actuală a eșuat în a promova programe culturale reale. Dispare, lăsând în loc o agenție autonomă însărcinată strict cu administrarea patrimoniului cultural. Subvențiile pentru proiecte culturale trebuie distribuite și girate prin mecanisme similare celor din UE: decizia e luată de experți independenți, iar funcționarii agenției urmăresc doar derularea în bună ordine a proiectelor.
Educație. Știință	Dispare portofoliul Știință, în forma actuală este irelevant practic.
Tineret. Sport	Dispare complet, acestea nu sunt funcții legitime ale sectorului public. Comisii periodice pot distribui premii atunci când resursele o permit.
Comunicații. IT	Dispare, obiect neclar de activitate.
IMM	Dispare, obiect neclar de activitate.
Turism	Dispare o dată cu încheierea privatizării.
Secretariat gen. (Cancelarie)	Dispare, funcțiile sunt preluate de o Cancelarie în componența Biroului Primului Ministru.
Integrare UE.	Se cumulează funcția de ministru cu cea de negociator-șef, care lucrează direct cu Premierul (reforma administrației), Ministerul/Agenția de dezvoltare propusă mai jos (fonduri pre-aderare) și ministerele relevante (pe fiecare capitol de <i>acquis</i>).
Dezvoltare-prognoză	Dispar ambele ministere, n-au reușit să coordoneze respectivele domenii. Reforma administrației publice este preluată de aparatul Primului Ministru (altfel oricum nu se face, este nevoie de impuls politic puternic) iar rutina acesteia de Agenția Funcționarilor Publici.
Administrație publică	Se înființează în locul celor 2 un Minister/Agenție de dezvoltare care să preia coordonarea programelor de pre-aderare și dezvoltare regională, integrând și actuala structură a ADRurilor. Partea de rutină de la MAP (relația cu teritoriul, prefectii) trece la Ministerul de Interne și se reduce pe măsură ce descentralizarea avansează.
Relația cu Parlamentul	Dispare, irelevant și inefficient.
Speaker/Informații publice	Dispare, rămâne doar instituția purtătorului de cuvânt.